

วิวิญญะ

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้มันงงนะ งงเหมือนกัน เมื่อวานก็งงใจใหม่ วันนี้ก็เหมือนกัน แต่วันนี้จะดีกว่าเมื่อวานเยอะ เมื่อวานเขาถามมา เวลาเขาศึกษาธรรมะไป แล้วมันก็ไม่เข้าใจไม่เข้าใจจิตไม่เข้าใจเรา อะไรก็ไม่เข้าใจเรา เราเลยบอกว่า ถ้าบอกว่ากิเลสไม่เข้าใจเราตั้งแต่ที่แรกนะ ก็ภาวนาไปเถอะอีก ๑๐๐ ชาติ เราบอกว่า ต้องบอกว่ากิเลสเป็นเราก่อน เราถึงจะแก้มันได้

ถ้ากิเลสเป็นเรานี้ เราจะไม่เข้าใจอะไรเลย ฉะนั้นพอกิเลสไม่เข้าใจเรา เราก็ว่าเราเข้าใจไปหมดแล้ว เรารู้ทุกอย่าง รู้พร้อมหมดเลย พอรู้ไปแล้ว แล้วเป็นอย่างไรล่ะ พอรู้ใหม่ๆ พอรู้แล้วมันก็ดี เห็นใหม่ ดีชั่วพักหนึ่ง เพราะเราเข้าใจ อะไรๆ มันก็ปล่อยาว แต่กิเลสมันไม่ได้แก้ เดี่ยวมันก็มาอีก อันนี้ก็เหมือนกัน

ถาม : ขอรายเรียนถามเรื่องนิพพานครับ เขาขึ้นเลขนะว่าง ถ้านิพพานคือการทำลายตัวตนจนหมดสิ้น แล้วเป็นอนัตตา

ตอบ : อันนี้เราก้านนะ แล้วเป็นอนัตตา

ถาม : แล้วทำไมพระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง ถึงส่งพระโมคคัลลานะกลับมาโลกได้ครับ คือในพระสูตรมันขัดแย้งกัน เพราะเมื่อพระอรหันต์จะนิพพาน พระพุทธองค์จะทรงบอกให้แสดงธรรมเป็นครั้งสุดท้าย เพราะเราจะไม่ได้พบเธออีกแล้ว ทำไมพระโมคคัลลานะจึงเจอพระพุทธเจ้าองค์ก่อนที่ทรงนิพพานไปแล้วครับ นี่คือนิพพาน

ผมก็ทราบว่า การพูดถึงนิพพานมันก็ยังห่างไกล เหมือนยากพูดถึงเงินหมื่นล้าน แต่เป้าหมายของผู้ปฏิบัติทุกคนก็คือนิพพาน บางทีปฏิบัติไปก็กลัวนิพพาน มันกลัวเอง เพราะนิพพานเป็นสิ่งที่คาดเดาไม่ได้เลย ใจมันก็อยากเชื่อพระพุทธเจ้าว่านิพพานเป็น

ที่สุดแห่งทุกข์ แต่พออ่านในพระสูตรที่ว่า เธอจงแสดงธรรมเป็นครั้งสุดท้าย ต่อไปนี้เราจะไม่ได้พบเธออีก มันเหมือนว่าจะเป็นการดับสูญไปหมด แต่นั่นก็ไปเข้ากับอุจเฉททิล्लीอีก หลวงพ่อเคยเทศน์ไว้ว่า พระพุทธเจ้าก็ยังมีอยู่ หลวงปู่มั่นก็ยังมีอยู่ ถ้ายังมีอยู่ทำไมพระพุทธองค์จึงทรงตรัสไว้เช่นนั้นครับ ถ้ายังมีอยู่ ทำไมจึงพบกันอีกไม่ได้ครับ ขอความกรุณาหลวงพ่อดอบด้วย

ตอบ : นี่ไง ว่าถ้ามันยังอยู่ทำไมไม่พบกันอีกล่ะ คำถามอย่างนี้แปลว่า ขึ้นต้นเขาเขียนคำว่า งง แล้วก็ถามปัญหาหามาที่ งง เพราะมัน งง เพราะความไม่เข้าใจ เห็นไหม ปัญหา มันงงตั้งแต่เริ่มต้น ว่านิพพานเป็นอนัตตานิ เขาค้านกันไปแล้ว เพราะเขาบอกว่าง เพราะเขาเข้าใจเองว่านิพพานคือการทำลายตัวตนหมดสิ้นแล้วเป็นอนัตตา ถ้าเป็นอนัตตาก็เขาพูดไว้เอง ว่าถ้าดับสูญเป็นอุจเฉททิล्ली แล้วถ้ามีอยู่ก็เป็นสัสสตทิล्ली ทิล्लीทั้ง ๒ ฝั่งนี้ พระพุทธเจ้าก็ปฏิเสธอยู่แล้ว

เวลาดับสูญไปอุจเฉททิล्लीนี้ก็ว่า บอกว่ามันไม่มี แล้วอนัตตามันคืออะไรล่ะ นี่มันก็ตกเข้าทิล्ली ๒ ทิล्लीนี้ อนัตตานิ อนัตตามันมีอะไร ฉะนั้นนิพพานมันถึงไม่ใช่อนัตตาไป นิพพานคือนิพพานไป แล้วถ้ามีอยู่ก็เข้ากับทิล्लीทั้ง ๒ นี้ นิพพานมีอยู่ก็คือมีอยู่ คำว่ามีอยู่ของเขา คำว่ามีอยู่ หมายถึงว่า หลวงพ่อเคยเทศน์ว่าพระพุทธเจ้าก็ยังมีอยู่ หลวงปู่มั่นก็ยังมีอยู่ นี่คำว่ายังมีอยู่ นิพพานเป็นความสุขอย่างยิ่ง วิมุตติเป็นความสุขอย่างยิ่ง ถ้าความสุขอย่างยิ่งนี้พอไม่มีแล้ว แล้วใครเป็นคนสุขล่ะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานเห็นไหม มาเข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน เห็นไหม มาเข้าฌาน ฌานนี้มันเป็นเรื่องโลก ฉะนั้นที่บอกว่า เธอจงแสดงธรรมเถิด เราจะไม่ได้พบกันอีกแล้ว นี่แล้วคิดอย่างไรล่ะ นี่ก็คิดไม่ออกใจ แต่ถ้าเธอจงแสดงธรรมเถิด เราจะไม่ได้พบกันอีกแล้ว อย่างพวกเรานี้ได้พบกันแน่นอน เวลาตายไปแล้วมันพบกันที่ไหน มันเป็นการพบกันเพราะมันเป็นผลของวิภูษะ

คำว่าวิภูษะนี่นะ พระพุทธเจ้าพอปรารภมาเป็นพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ากับ เทวทัตเป็นเพื่อน เป็นพ่อค้าด้วยกัน ไปขายทองคำ มันเป็นของเล่นใจ ของเล่นขายเด็กใจ ของเล่นเหมือนที่เราไปแลกกันสมัยโบราณเขาแลกกัน ทีนี้ไปถึงไปแลกนี้ เด็กคนนั้นคน ยากคนจนเขาอยากได้แต่ไม่มีอะไรแลก เทวทัตก็ไปก่อน ไปเห็นไซ้ไหม ผู้เฒ่า ยายนะ มี

เขียนหมากเป็นทองคำ แต่ตัวเองคงจะหลงลืมไป มันก็แบบว่าคูคร่ำคร่า คูไม่ออกกว่าจะเป็นทองคำ ก็บอกให้แลกกับของเล่น

เทวทัตเห็นเลยว่านี่ โอ้โฮมีค่ามาก แต่ด้วยความโลภ ก็บอกว่าของนี้ไม่มีค่า อย่างพวกเราก็จะบอกว่าเป็นทองเหลือง ก็ไม่มีค่าใช่ไหม โอ๊ย ของยายไม่มีค่า คิดไว้ในใจว่าเดี๋ยวจะกลับมาเอา เพียงแต่ว่าพยายามจะกดราคา กดให้มันมีคุณค่าต่ำ พระพุทธเจ้ามาถึงเด็กก็มาร้องเหมือนกัน เด็กเขาก็จะมาแลกเปลี่ยนพวกของเล่นเหมือนกัน ยายแก่ก็บอกว่าขอเอาของนี้แลกได้ไหม โอ้โฮ แลกไม่ได้หรอก เพราะของนี้มีค่ามากเกินไป เพราะของดีถือนานี้ มันไม่มีค่าเท่ากับถาดทองคำนี้ จะมีค่ามากหรือน้อยไม่สำคัญตอนนี้ หลานร้องไห้ อยากให้หลานมีของเล่น แลกตามแต่ว่าพ่อค้านั้นจะให้กี่ชิ้นก็แล้วแต่ ขอแลกด้วยอันนี้

ถ้าจะแลกอย่างนั้นก็แลกได้หมดเลย ของที่เอามาให้ก็ได้หมดเลย เอาถาดนั้นกลับไป เทวทัตก็ไปแลกเปลี่ยนสินค้าอยู่ จะวกกลับมาเอาไป พวกกกลับมาถึงแล้ว มาเห็นบอกว่า มาถึงถามยายว่า ถาดนั้นไปไหนแล้วจะมาแลกไง ก็บอกว่า นี่เมื่อกี้พ่อค้าอีกคนหนึ่งเอาไปแล้ว ด้วยความผูกโกรธนะ โกรธมากเพราะตัวเองอยากได้ แล้วมาโดนตัดหน้าไป กำทรายขึ้นมาอธิษฐานไป จะจงล้างจงผลาญกันไปทุกภพทุกชาติ อธิษฐานเลยนะ กำทรายนี้ กำทรายขึ้นมาแล้วทรายไหลนี้ อธิษฐานเลยว่า เราจะจงล้างจงผลาญกันไปทุกภพทุกชาติ แล้วก็จะเกิดมาในทุกภพทุกชาติ นี่คือที่มาของพระโพธิสัตว์ที่มาสร้างบารมี นี่ก็จะเป็นผู้ทำลายกันมาตลอด

พอเกิดตายเกิดตาย เราบอกว่านี่คือผลของวิญญะที่เราจะเจอกัน ก็เจอกันอย่างไร ถ้าเรายังมีกิเลสอยู่ เราจะไปเจอกันภพชาติใดภพชาติหนึ่ง เราจะหมุนเวียนไปในภพชาติใดภพชาติหนึ่ง แต่พระอรหันต์เห็นใหม่ พระอรหันต์พอสิ้นกิเลสแล้วนี้ เราจะได้พบกันอีกแล้ว คำว่าไม่ได้พบกันอีกแล้วนี้ มันเป็นวิวิญญะ วิญญะคือวิญญานใช่ไหม วิวิญญะคือทำลายออกไปจากวิญญะนี้ พอทำลายวิญญะนี้ พอออกไปแล้วนี้ เพราะคำถามว่า แล้วทำไมพระพุทธเจ้าบอกว่า เราจะได้พบเธออีกแล้ว ถ้าไม่ได้พบเธออีกแล้วนี้ มันไม่ใช่ดับสูญหรือ

นี่คือความเข้าใจเห็นใหม่ เพราะคำถามบอกว่า งง ตั้งแต่เริ่มถามแล้ว ทีนี้คนตอบ กิ่งง เพราะมันไม่เข้าใจกันอยู่แล้ว เราคิดว่า คำว่าเจอกันจะเจอกันอย่างนี้ตลอดไป ใจ คำว่าเจอกันนั้นคือมันเจอกันในวิวิญญะ เจอกันในวิวิญญะคือการเกิดและการตาย เช่นการเกิด และการตาย พ่อแม่ลูกนี่เราจะผลัดเปลี่ยนกันเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูกกันไป เห็นใหม่ เราเกิดมาเป็นลูก ถ้าเรามีครอบครัวไปเราก็จะเป็นแม่ แล้วพอลูกเราไปมีครอบครัว เราก็จะเป็นย่า นี่พอเป็นย่าไปพอตายไปถ้าจะมาเกิดอีก เราก็มาเกิดมาเป็นหลาน แล้วถ้ามันเวียน อย่างนี้ เห็นใหม่ ถ้ามันเกิดอีกนะ มันเกิดมันก็วนไป

นี่คือเราจะมาพบกันอีกในวิวิญญะสงสาร แต่ถ้าเป็นพระอรหันต์นี่มันวิวิญญะ มันวิวิญญะ มันไม่เกิดในวิวิญญะแล้ว เราจะไม่ได้พบกันอีก จิตพวกนี้จะไม่ได้อีก ไม่ได้มาพบอีกแล้ว แต่มันจะไปอยู่ในวิวิญญะ วิวิญญะก็คือมันไม่หมุนง มันไม่มาอีกแล้ว ใจ มันไปแล้ว ใจ ฉะนั้นมันไปแล้วนี่ นี่คำถามว่า หลวงพ่อเคยเทศน์ไว้ว่า พระพุทธเจ้าก็ ยังอยู่ หลวงปู่มั่นก็ยังมีอยู่ ครูบาอาจารย์ก็ยังมีอยู่ แล้วนี่บอกว่าเราจะไม่พบกันอีกแล้ว

นี่ไงเพราะงง พอไปศึกษาในพระสูตร ศึกษาในอะไรต่างๆ เรากิ่งงไปด้วย พองงไปด้วยนี่เราก็ตีความ จับต้นชนปลายไม่ถูก พอจับต้นชนปลายไม่ถูก มันก็ยิ่งงงเข้าไปใหญ่ใช่ไหม ฉะนั้นถึงบอกว่า ปริยัติ เวลาเรียนไปแล้วมันจะมีความขัดแย้งกันอย่างนี้ ขัดแย้งเพราะว่าเราไม่รู้ใจ เริ่มต้นเห็นใหม่ นิพพานถ้ามันไม่มีตัวตน มันหมดสิ้นจากตัวตนแล้ว มันเป็นอนัตตา นี่คนพูดกิ่งงนะ แต่คนถามมันไม่รู้เรื่อง เพราะความเข้าใจของตัวเองว่าเป็นอนัตตาไป พอเป็นอนัตตาแล้วอนัตตามันคืออะไรละ

แล้วที่ว่าทำไมพระพุทธเจ้าอีกองค์หนึ่ง ส่งพระโมคคัลลานะ กลับมาโลกนี้ แล้วทำไมพระโมคคัลลานะถึงเจอพระพุทธเจ้า ก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เขาเข้าใจว่าพระพุทธเจ้าองค์ที่ส่งกลับมา กับพระพุทธเจ้าในสมณโคตมนี้เป็นองค์เดียวกัน ทีนี้เห็นใหม่ ฉะนั้นพระพุทธเจ้าที่ส่ง นี้อยู่ในพระสูตรนะ อยู่ในพระสูตรว่า พระโมคคัลลานะหลงทิศ เหตุก็เพราะว่า พระโมคคัลลานะหลงค้ำใจ แล้วมีโยมอยากจะถวายกาม แล้วพระโมคคัลลานะไม่ยอม ไม่ยอมอย่างไรก็ไม่ยอม สุดท้ายเขาก็พยายาม พระโมคคัลลานะก็เลยหลุดปากไป หลุดปากไปว่ามันเน่ามันเหม็นนะว่าอย่างนั้นเออะ มันก็เลยกลายเป็นหนอนนะไซ้ ออกมาในที่ต่างๆ

ที่นี้พอเขาทุกข์ยากมาก ก็จะช่วยเหลือเขาไป ตัวเองมีฤทธิ์ไม่พอ ทำไม่ได้ เพราะมันเป็นเรื่องของกรรม ไม่มีใครมีอำนาจเหนือกรรม ก็ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าบอกว่า อยากจะช่วยเหลือโยมคนนี้ อยากจะช่วยเหลือผู้หญิงคนนี้ พระพุทธเจ้าบอกว่า กรรมของเขาหนักมาก หนักขนาดไหน หนักยิ่งกว่าแผ่นดิน แผ่นดินเป็นอย่างไร ก็เลยเหาะออกไปดูใจ จะดูแผ่นดินว่าใหญ่โตขนาดไหนจะเทียบกับกรรม ไปเทียบกรรมเขาก็เทียบกับแผ่นดินนี้

ที่นี้ พอจะเหาะออกไป พระพุทธเจ้าก็สั่งไว้ เพราะฤทธิ์ก็บอกรู้กัน เพราะพระพุทธเจ้าเป็นผู้ตั้งเขตทัคคะ เป็นผู้ตั้งพระโมคคัลลานะนี้เป็นเลิศ เป็นเขตทัคคะทางมีฤทธิ์ใจ คนจะมีฤทธิ์ขนาดไหน พระพุทธเจ้ารู้หมดแล้ว แต่ฤทธิ์นั้นมันก็ยังอยู่กับพระโมคคัลลานะ ถ้าพูดไปนี่ยิ่งงาใหญ่ นะ ยิ่งงาใหญ่ เพราะว่าพระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ พระพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ แล้วทำไมพระพุทธเจ้าเตือนไว้ก่อน บอกไว้ก่อนแล้วพระโมคคัลลานะ ทำไมไม่อยากดูอยากรู้ เหมือนกับคนไม่รู้ เหมือนกับคนสงสัยใจ

พระอรหันต์ไม่มีความสงสัยในจิตของตัวเอง แต่เป็นเรื่องของกรรม วาระกรรม พระพุทธเจ้าบอกว่ากรรมของเขาใหญ่มาก ใหญ่ขนาดไหนก็เลยเหาะออกไป พระพุทธเจ้าเตือนไว้ว่า ถ้าออกไปแล้วเห็นโลกนี้เท่ากับโบมะขาม พอออกไปข้างนอกนี้ ถ้ามองกลับมา เหมือนเราไปอวกาศเลยแหละ ถ้าเห็นโลกนี้เท่าโบมะขาม อย่าไปนะ อย่าไปอีก ให้จับไว้ กลัวหลุดไปไง ที่นี้พระโมคคัลลานะก็เหาะขึ้นไป ก็เหมือน เหมือนกับ ยาน กระสวยอวกาศออกจากโลกไป พ้นจากแรงดึงดูดไปแล้ว

พอพ้นออกไปเห็นไหม พระพุทธเจ้าสั่งไว้เลยนะ ถ้าเห็นโลกนี้เล็กเท่าโบมะขาม เล็กขนาดนั้น อย่าไปอีก เพราะเห็นเป็นโบมะขามอยู่ เห็นเป็นจุดจุดเดียวมันยังกลับมาได้ ไซ้ไหม แต่พอเห็นเป็นโบมะขามก็อยากดูอีก ออกไปมันก็จากใหญ่ไซ้ไหม เล็กลง เล็กลงเรื่อยๆ เหาะไป เหาะไปเรื่อยๆ หลุดไปเลย พอหลุดไปแล้ว เพราะตัวเองยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันไซ้ไหม ไปด้วยฤทธิ์นะ นี่ไปด้วยฤทธิ์ ไปด้วยโลก

แต่เวลาไปนรก สวรรค์นะ มันไปด้วยอะไร เวลาพระโมคคัลลานะไปสวรรค์นี้ เห็นไหม ไปสวรรค์ ไปพรหมนี้เห็นไหม ในนครราชคฤห์ ใครทำบุญมากขนาดไหน ตายไปแล้วไปเกิดที่ไหน พระโมคคัลลานะไปเที่ยวเลย แล้วกลับมาบอกว่า บ้านนี้ คนตาย

คนนี้อยู่สวรรค์ชั้นนั้น พระพุทธเจ้าพยากรณ์บอก ไซ้ ไซ้ เห็นไหม เวลาคนที่จะทำลายศาสนา ที่บอกว่าเผยแผ่ศาสนาพุทธนี้ ยืนยงมั่นคงมาได้เพราะเหตุใด

ยืนยงมั่นคงมาได้เพราะว่าอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา พระสารีบุตรนี่เป็นผู้เทศนาว่าการ เพื่อชักนำให้คนเข้ามาศึกษาธรรมะ พระโมคคัลลณะมีฤทธิ์มีเดช เห็นไหม สิ่งใดๆ ที่เป็นฤทธิ์เป็นเดชนะก็จะไปดูเรื่องของสิ่งนี้มา แล้วมาบอกพระพุทธเจ้าไป ว่าคนบ้านนี้ตายแล้วไปเกิดที่นั่น คนบ้านนี้ไปเกิดที่นั่น พระพุทธเจ้าบอก ไซ้ ไซ้ ไซ้ ดังนั้นพวกพวกเคียรถีย์ เขาก็อยากจะทำลายศาสนา ถ้าจะทำลายศาสนาจะต้องทำลายกำลังของพระพุทธเจ้าก่อน การทำลายกำลังของพระพุทธเจ้าก่อน ทำลายใครก่อน คือฆ่าพระโมคคัลลณะไป ก็จ้างคนมาทูปตายนั่นละ

ฉะนั้นเวลาหลงทิศไป หลงทิศนี้มันเป็นมิตินี้ มันเป็นโลกนี้ เหมือนกับมันเป็นจักรวาลนี้ มันเป็นเรื่องปัจจุบันนี้ แต่เวลาไปนรก สวรรค์นี้มันคนละมิติ มันข้ามพ้นมิติ แล้วเวลาจิตเรากลับมาสงบเป็นสากล นี่มันก็อีกอันหนึ่ง จะบอกว่าเวลาไปนรกสวรรค์ไปพรหมได้หมดเลยนะ แต่ทำไมมาหลงโลกนี้ล่ะ ทำไมเหาะออกไปนี่แล้วหลุดออกไป ทำไมหลงได้ มันไม่หลงหรือ มันหลุดออกไป เห็นไหม เพราะมันยังอยู่ของมัน

ทีนี้พระพุทธเจ้ารู้ว่า เพราะในพระไตรปิฎก ในพระสูตร พระพุทธเจ้าบอกว่า นี้ นะจักรวาล ดวงอาทิตย์มีอยู่ ๗ ดวง แล้วเราจะบอกว่าจักรวาล กาเล็กี่ต่างๆ นะมันมีซ้อนกันอยู่ ทีนี้ทางวิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ไม่ได้ ทีนี้พระโมคคัลลณะหลุดออกไป พอหลุดออกไปนี่ เราจะบอกว่าพระพุทธเจ้าองค์ที่พระโมคคัลลณะไปเจอนะ ก็พระพุทธเจ้าปัจจุบันนั่นละ ในสัมพุทธะ เห็นไหม พระพุทธเจ้า ๑๐๐ องค์ ๑,๐๐๐ องค์นี้ จักรวาลนี้มันมีอยู่ เห็นไหม แล้วเวลาพระพุทธเจ้าส่องแสงออกมา พอไปถึงไปกราบพระพุทธเจ้าองค์นั้น พระพุทธเจ้าถึงบอกว่า เราไม่ใช่สมณโคตม เธอจงกลับไปหาสมณโคตม แล้วพระพุทธเจ้ามีฤทธิ์มากก็ส่ง เพราะมีฤทธิ์ ฤทธิ์กับฤทธิ์มันถึงกันนะ ก็เอาลำแสงนี้ส่งกลับมา พอส่งกลับมาที พระโมคคัลลณะก็ตามแสงนั้นกลับมา กลับมาเฝ้าพระพุทธเจ้า

ฉะนั้นคำถามบอกว่า แล้วทำไมพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งถึงส่งพระโมคคัลลณะกลับมาในโลกนี้ได้ครับ คือในพระสูตรมันขัดแย้งกัน ในเมื่อพระอรหันต์จะนิพพาน พระพุทธเจ้าให้แสดงธรรมครั้งสุดท้ายนี้ แล้วทำไมพระโมคคัลลณะถึงเจอพระพุทธเจ้า

ก่อนที่จะทรงนิพพาน ทำไมไปเจอพระพุทธเจ้า ก็คิดว่าไง คิดว่าพระพุทธเจ้าองค์ที่ส่งพระโมคคัลลานะกลับมา คือเขาเข้าใจว่าพระพุทธเจ้ามีองค์เดียว

เข้าใจถูกนะ เข้าใจถูกอยู่ พระพุทธเจ้านี้มีองค์เดียว พระพุทธเจ้ามีหนึ่งไม่มีสอง แต่มีอยู่ในภพนั้น แต่พระพุทธเจ้าที่ส่งกลับมาเนี่ย มันคนละภพกัน แต่เป็นพระพุทธเจ้าที่อยู่ในภพนั้น ส่งกลับมาหาพระพุทธเจ้าองค์นี้ เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าองค์นี้ยังไม่นิพพาน นี่ไง ปัญหานี้ เดียวมันจะย้อนกลับมารัดคอเรา คนจะถามกลับมาอีกเยอะเลย พอตอบไปแล้ว นี่มันจะเป็นประเด็นให้คนถามกลับมาอีกเยอะเลย

พระพุทธเจ้าองค์ที่ส่งกลับมา กับพระพุทธเจ้าสมณโคดม ในพระสูตรก็บอกไว้ชัดๆ นะ เวลาพระโมคคัลลานะไปกราบพระพุทธเจ้าองค์นั้น เพราะเห็นลำแสง พอหลุดออกไปแล้วก็เห็นแสง เห็นแสงก็พุ่งเข้านั้นเลย ก็นึกว่ากลับมาโลก ทีนี้พอกลับมาโลก มันก็กลับไปสู่โลกนั้นไง พอกลับไปสู่โลกนั้น พอไปกราบ พระพุทธเจ้าองค์นั้นบอกว่าเราไม่ใช่สมณโคดม แล้วพอปฏิสังขารเสร็จแล้ว เราจะส่งเธอกลับ จะส่งพระโมคคัลลานะกลับมาหาพระพุทธเจ้า คือกลับมาโลกนี้ไง

พอกลับมาโลกนี้ก็เหมือนกับแสงเลเซอร์เลย กำหนดแสงไปก่อน แล้วพระโมคคัลลานะก็เหาะตามแสงนั้นมา เหาะตามแสงนั้นมาก็กลับมาโลกนี้ พอกลับมาโลกนี้ มาเฝ้าพระพุทธเจ้า เพราะอันนี้เราจะคิดว่า ในพระไตรปิฎก เห็นไหม พระอาทิตย์ ๗ ดวงนี้จะเผาโลก จะอะไรนี่ ใฮนี่มันเป็นอนาคต ฉะนั้นเพียงแต่ตรงนี้พระพุทธเจ้าบอกไว้หมดแล้ว ทีนี้ ถ้าความเข้าใจว่า ทำไม ทำไมไปหมดเลย ทำไมไปเจอพระพุทธเจ้าก่อนจะนิพพาน ถ้านิพพานแล้วมันก็ไปอยู่ในวิวิฏฐะ

แต่ถ้ายังอยู่ในปัจจุบันนี้ มันก็ยังเป็นมนุษย์นี่เห็นไหม สอุปาทิเสสนิพพาน คือมนุษย์ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะนี่สิ้นกิเลสหมด เป็นพระอรหันต์ สอุปาทิเสสนิพพาน คือพบกันที่นี้ พบกันที่ยังเป็นมนุษย์อยู่ไง ยังเป็นมนุษย์อยู่ เห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหม ก็มาฟังเทศน์ที่มนุษย์ไง แล้วเวลาพระพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เห็นไหม อย่างที่ว่าพระจะมานิพพาน พระพุทธเจ้าบอกว่า เธอจงแสดงธรรมเป็นครั้งสุดท้าย เธอแสดงธรรมเถิด แล้วเราจะไม่ได้พบกันอีก

เพราะคำว่าพบกันมันก็เป็นวิวิฏฐะ พบกันอีก ที่พบกันนี้พบกันโดยที่เราไม่รู้ตัว แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือครูบาอาจารย์ท่านรู้ เห็นไหม ท่านรู้ได้ อย่างเช่น เวลาพระศรีสัพพัญญู พระมีกรรมมีการกระทำนั้นๆ ไปถามพระพุทธเจ้าว่า ทำไมพระองค์นั้นเป็นอย่างนั้น เขาไม่ได้เป็นเฉพาะชาตินี้ ชาติที่แล้วท่านเคยทำอย่างนี้มาแล้ว เคยทำอย่างนี้มาแล้ว เคยทำอย่างนี้มาแล้ว เห็นไหม เพราะการทำอย่างนี้มาแล้ว มันถึงมันถึงเกิดทิฐิ เกิดความเห็น เกิดความเคยชิน เกิดพันธุกรรมทางจิตที่มาเป็นอย่างนี้

ถ้าเป็นอย่างนี้ ที่มันพบกัน เพราะเหตุนี้ เพราะมันมีที่มาที่ไป แต่พอสิ้นกิเลสแล้ว มันจบนะ พอจบแล้วมันเป็นวิวิฏฐะ ถ้าเป็นวิวิฏฐะเห็นไหม มันพ้นไปจากวิวิฏฐะ พ้นไปจากการเกิดและการตาย การเกิดการตายในวิวิฏฐะ แต่เข้าไปอยู่โดยวิมุตติ ไปอยู่ในที่หนึ่งในปริยัติก็บอกว่า วิมุตตินี้ก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง ไซ้ วิมุตตินี้เป็นสมมุติอันหนึ่ง สมมุติกล่าวถึงที่นั่นที่ลึนกิเลสไป มันเป็นสมมุติ

สมมุติเพราะว่าเราจะสื่อความหมายกันว่ามันเป็นสมมุติ แต่ความจริง พอมันเข้าใจตรงนั้นปั๊บนี้ มันก็จะมาเข้าใจเรื่องที่ว่าพระสูตรมันขัดแย้งกันหมด พระสูตรไม่ได้ขัดแย้งกัน พระพุทธเจ้าพูดถูกหมด อย่างเช่น พระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง ส่งพระพุทธเจ้ากลับมา ก็ถูก เป็นคนละองค์กัน ไม่ใช่ว่า เพราะความเข้าใจของเราเอง เห็นไหม นี่ไงที่บอกว่า อตตะตา หิ อตตะโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เพราะตัวเองมีทิฐิมานะ ตัวเองมีความเข้าใจได้แค่นี้ไง เข้าใจว่ามนุษย์ก็คือมนุษย์ไง ก็คือว่าพระพุทธเจ้าก็คือพระพุทธเจ้าใช่ไหม ถ้าพระพุทธเจ้ายังมีชีวิตอยู่ แล้วที่พระพุทธเจ้าส่งมานี้ เพราะเราเข้าใจว่ามีพระพุทธเจ้าองค์เดียว

พระพุทธเจ้าองค์เดียวในวิวิฏฐะหนึ่ง ในภพหนึ่ง ในโลกหนึ่ง เห็นไหม แต่ในโลกอื่นล่ะ ถ้าโลกอื่น เขาก็มีพระพุทธเจ้าของเขาเหมือนกัน ทีนี้ถ้าพระพุทธเจ้าของเขานี้ มันก็เป็นหนึ่งเหมือนกัน แล้วจิตเรามันเวียนตายเวียนเกิด ถ้ารู้จริงแล้วเห็นเหมือนที่พระพุทธเจ้าพูดแล้วย้อนกลับมาละ มันจะซึ่งกว่านี้อีก ซึ่งถึงว่า เห็นไหม เวลามันมีกามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่พูดถึงในวิวิฏฐะอันนี้ แต่ในความจริงอันนั้น เป็นอีกอันหนึ่ง

เราจะไม่พูดว่า เพราะไอ้ข่าวนี เราไม่มีเอกสารยืนยัน แต่ในทางวิชาการ เขาบอกว่าองค์การนาซ่านี่ เขาว่าเขาเห็นของเขาเหมือนกันนะ แต่อันนี้มันเป็นความลับที่เขาไม่พูด

กันออกมา ที่เขาเห็นว่า ไปเห็นจักรวาลอื่น เห็นพระอาทิตย์อื่น นี่ทางวิทยาศาสตร์เขาก็มี วิถีของเขายู่เหมือนกัน แต่วิถีอย่างนี้มันก็เป็นวิทยาศาสตร์ ก็ต้องพิสูจน์กันไป มาทีนี้เราจะพูดว่า ที่พูดว่าพระพุทธเจ้าแต่ละองค์นี้มันเป็นเรื่องโลกใบ มันเป็นเรื่อง กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่เป็นเรื่องของภพชาติ แล้วมันยังมีไปอีก

ธรรมะมันอยู่ตรงนี้ไง ธรรมะเวลาพระพุทธเจ้าบอก เห็นไหม ๘๔,๐๐๐ พระ ธรรมชั้นดี พูดไว้พอเป็นแนวทางที่จะประพฤติปฏิบัติ แต่สิ่งใดที่มันไม่เป็นประโยชน์ เห็นไหม ไบไม้ในกำมือกับไบไม้ในป่า ความรู้เห็นของพระพุทธเจ้านี้มีมหาศาล ธรรมะ ของพระพุทธเจ้านี้กว้างขวางมหาศาลเลย ธรรมที่ความรู้จริงนี่อีกมหาศาลเลย แต่เวลา พูดกันนี้ พูดด้วยไบไม้ในกำมือ นี่หมายถึงว่า ไบไม้ในกำมือนี้หมายถึงอริยสัจ ว่าทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แล้วเวลาทุกข์ขึ้นมา ทุกข์ของคนมีหลากหลาย เวลาทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ถ้าพูดถึงว่าประพฤติปฏิบัติได้จริงนะ

สิ่งที่ถามมานี้ละ คำถามยังขัดแย้ง คำถามยังงงเลย เพราะคำถามว่า ๑. นิพพาน เป็นอนัตตา นี่ก็คิดแล้ว แล้วพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งส่งพระโมคคัลลานะกลับมายังโลก นี้ ถูก แต่พอถูกนะ นี่เขาก็ถูกของเขา แต่เราบอกว่ามันขัดแย้งกันในพระสูตร ทีนี้พระสูตร เพราะเราคิดเองว่าพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันยังอยู่ แล้วพระโมคคัลลานะไปเจอ พระพุทธเจ้า ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะนิพพานได้อย่างไร

คำว่านิพพานนั้นก็เป็นอย่างอื่นหรือ ถ้าอีกโลกหนึ่งมันก็เป็นวิวิญญะ แต่ถ้ามันเป็นวิมุติมันก็พ้นจากวิวิญญะไป เพราะเราไม่รู้จักวิวิญญะ วิวิญญะ ในวิวิญญะเรายังงงถึงการ เกิดและการตาย ถ้าเรางงถึงการเกิดและการตายนี้ แล้วถ้าพูดถึงการไม่เกิดไม่ตายนี้เราจะ รู้ไม่ได้เลย ถ้ารู้ไม่ได้เลยนี้ ในเมื่อพื้นฐานของความรู้เรามีแค่นี้ใช่ไหม เราถึงได้บอกว่า ทำไมพระโมคคัลลานะถึงไปเจอพระพุทธเจ้าก่อน เจอพระพุทธเจ้าก็ฟังพระพุทธเจ้า จน พระพุทธเจ้าสอนจนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาแล้วก็ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า ขนาดไป สวรรค์มา ไปพรหมมา ยังมารายงานพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา

แต่พระพุทธเจ้าไม่ต้องเจอพระพุทธเจ้าก่อน พระพุทธเจ้ามาเจออยู่ปัจจุบันอยู่แล้ว ขณะเจออยู่แล้วนี่ พระพุทธเจ้าเจออยู่ทุกวัน อุบัติจากพระพุทธเจ้าอยู่ทุกวัน เวลา พระพุทธเจ้าใช้พระโมคคัลลานะ เวลาจะปราบพวกเดียรถีย์ หรือว่าเวลาจะปราบพวกที่มี

ทิวทัศน์ไม่ลง หรือว่ามีความขัดแย้งนะ โมคคัลลานะเธอจงไป เธอจงไป สั่งพระโมคคัลลานะไปแสดงฤทธิ์แสดงเดช ปราบพวกเดียรฉัตรได้มหาศาล ถ้าปราบอย่างนั้น มันรู้จริงขนาดนี้ ทำไมเวลาพระพุทธเจ้าองค์ที่ส่งพระโมคคัลลานะกลับมา ทำไมพระโมคคัลลานะจำพระพุทธเจ้าไม่ได้ล่ะ พระโมคคัลลานะอยู่กับพระพุทธเจ้าตลอดเวลา แล้วไปเจอพระพุทธเจ้าอีกองค์หนึ่งนะ ทำไมจำไม่ได้ เพราะมันคนละองค์ใช่ไหม มันไม่ใช่ทำไมไปเจอพระพุทธเจ้าก่อนที่จะนิพพาน เพราะมาเจอคนละองค์ก็ส่งกลับมา

จะเอาแค่นี้พอ เพราะปัญหานี้ก็คืออยู่เหมือนกันว่าจะตอบหรือไม่ตอบ เพราะตอบไปแล้ว มันจะเป็นประเด็นย้อนกลับมาไง ย้อนกลับมาถามปัญหาต่อไป ถามปัญหาต่อไป ทีนี้ อันนี้จบ

แต่ประเด็นที่บอกว่า ทำไมถึงบอกว่า เธอจงแสดงธรรมเถิด แล้วเราจะไม่ได้พบกันอีก อันนี้ก็งั้นอีก เห็นไหม เราจะไม่ได้พบกันอีก คำว่าพบกันอีกนี่นะ อย่างเช่นเราในปัจจุบันนี้ เราคุยกันเราเข้าใจกันได้ แต่เราไปเจอคนละชาตินี้ เราจะจำกันได้ไหม คำว่าพบกันอีกนี่ พบกันอีกในภพชาติปัจจุบันนี้อันหนึ่ง เราจะไปพบกันอีกแต่คนละ ภพชาตินี้ ภพชาติที่มันแล้วๆ กันไปนี่ เราจะไม่รู้อะไรเลย การไปพบกันอย่างนั้น เห็นไหม ดุติ สายบุญสายกรรมนี้ เคยเกิดเป็นลูกเป็นพ่อเป็นแม่นี้ผลัดเปลี่ยนกันนะ เกิดเป็นลูกเป็นพ่อเป็นแม่นี้มันผลัดเปลี่ยนกัน เพราะเวลาผลัดเปลี่ยนกันหมายถึงว่า พ่อแม่ไปเกิดเป็นลูกก็ได้ ไปเกิดเป็นหลานก็ได้ ดุติ ขยายกัณฑ์ เห็นไหม ที่ว่าไปเกิดในท้องหลาน แล้วไปบอกหลวงปู่ มัน พ่อหลวงปู่มันบอกว่าให้กำหนดจิตแล้วตัด พอตัดหลานก็แท้งเลย อันนี้มันก็เป็นประเด็นขึ้นมา ๒ - ๓ ประเด็น

ประเด็น ๑ ขยายกัณฑ์ยังไม่ตาย ไปเกิดได้อย่างไร ๑. จิตหนึ่ง จิตปฏิสนธิ ๒. การกำหนดอย่างนั้น มันไม่เป็นปาณาติปาตาหรือ ไม่เป็นการฆ่าหรือ

เวลาเราถือศีลนะ ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลเป็นความปกติของใจ ศีลเป็นพื้นฐานเป็นความปกติของใจ สมาธิ สมาธิคือจิตตั้งมั่น ปัญญา ปัญญาคือชำระกิเลส ฉะนั้นปัญญาชำระกิเลสนี้ ในเมื่อขยายกัณฑ์หรือว่าในนักปฏิบัติเราเนี่ย เราต้องการพ้นจากกิเลสใช่ไหม เราจะไม่ต้องการเกิดอีกภพอีกชาติหนึ่ง อย่างเช่น ในชาติปัจจุบันนี้เรามีสติปัญญาพร้อมนะ

ยิ่งเราได้ฟังธรรมนี้ เราฟังธรรมขึ้นมาแล้วนี้ เราจะตื่นกลัวเรื่องกิเลส ตื่นกลัวเรื่องที่เราต้องไปเผชิญภัย เผชิญทุกข์ เผชิญยาก

เราก็ผ่านการเผชิญทุกข์ เผชิญยากมาแล้ว อย่างเช่นการเกิดนี้ ทุกคนก็เกิดมาจากท้องของแม่ทั้งนั้น การเกิดมานี้แต่ละทีหนึ่ง มันทุกข์ยากแค่ไหน แล้วพ่อแม่จะเลี้ยงดูเรามาตลอดไป เราจะต้องไปเจอสภาพนั้นอีกไหม ทุกคนถ้าเกิดเจอสภาพนั้นแล้ว ใจมันก็ไม่อยากจะไปเจอสภาพนั้นอีก ทีนี้ในเมื่อไม่อยากจะเจอสภาพนั้นอีก มันก็ต้องอยากจะพ้นไปจากชาตินี้ ถ้าชาตินี้มีปัญญาอยู่แล้ว มันก็ต้องเร่งภาวนาใช้ใหม่ คนภาวนาถ้ามีหลักมีเกณฑ์นะ ไม่อยากไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม

เพราะเวลาไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาจะไปเสวยบุญกุศลของเขา เพราะเขาไปเสวยบงกชชาติของเทวดา อินทร์ พรหม มันอิมทิพย์ตลอดเวลา มันมีความสุขระดับหนึ่ง ความสุขเหมือนถ้าเราเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐีนี้ ทุกอย่างมันจะมีมาเองนี้ เราจะมีความสุขไหม แต่เราจะกินจะอยู่เราต้องหาเงินหาทอง แล้วต้องไปแลกเปลี่ยนมา เราทุกข์ใหม่ นี่เวลาเทวดา อินทร์ พรหม เขาอยู่ในสภาพแบบนั้น เขาถึงเพลินกับชีวิตใจ เขาถึงไม่ค่อยสำนึกในชีวิตว่ามีคุณค่าแค่ไหน เขาจะอยู่จนหมดภพหมดชาติไปชาติๆ หนึ่ง

แต่ของเรานี้ เราเกิดเป็นมนุษย์เห็นไหม ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถึงไม่อยากไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม อยากเกิดเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์นี้มันทุกข์มันยาก ทุกข์ยากตรงต้องทำมาหากิน ทุกข์ยากตรงที่ต้องอยู่ด้วยกัน การทุกข์ยากนี้มันจะบีบคั้นในหัวใจ มันจะตื่นตัว ถ้าตื่นตัวขึ้นมา มันจะพยายามจะพ้นจากทุกข์ยาก เห็นไหม ฉะนั้นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถึงจะไม่อยากไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ไม่อยากเกิดเป็นอะไรทั้งสิ้น อยากเกิดเป็นมนุษย์ คือถ้าจะชำระในปัจจุบันนี้ก็ชำระได้

ฉะนั้น ในเมื่อมีปัญญาขนาดนี้ เวลาจิตมันไปเกิดนี้ คำว่าไปเกิดนะ ธรรมดาของมนุษย์นี้ ธรรมดาของกฏหมาย ธรรมดาของ กฏ กติกา นี้ เขาก็ตัดสินกันไปตามนั้น แต่เวลามันมีเหตุขัดข้อง มันมีเหตุความจำเป็นขึ้นมา เห็นไหม อย่างเช่น อย่างเรามาคนตาย หรือเวลาเราทำให้คนเจ็บช้ำน้ำใจนี้ เราจะมีโทษ แต่เจ้าหน้าที่เห็นไหม เวลาโจรขโมย หรือเขาทำกันอย่างนั้น วิสามัญฆาตกรรม ฆาตกรรมนี้มันมีความผิด วิสามัญฆาตกรรมก็

ผิด เวลาวิสามัญฆาตกรรม ฆ่าคนนี่ผิดทั้งนั้นนะ แต่ศาลเขายกฟ้อง ศาลเขาเห็นว่านี่เป็นหน้าที

ฉะนั้น ปัญญาที่ว่าจิตมันจะไปเกิดอีก เห็นไหม สิ่งที่เกิดไปเกิด ยายกั้งนี้เวลาจิตมันไปเกิด กำหนดรู้นี้กำหนดรู้ด้วยอะไร รู้ด้วยจิตที่มันมีปัญหา พอจิตมันส่งออกรู้ว่านี่ไปยึดภพชาติละ ก็ไปปรึกษาหลวงปู่มั่น ไปรายงานหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกว่า ถ้าให้ชาตินี้ละ ให้กำหนดจิตให้ดีแล้วตัด กำหนดจิตให้ดีให้ตัด เราจะบอกว่า โดยกฎกติกานี้โดยสังขาร โดยข้อเท็จจริงนี้ ใครทำผิดก็คือผิด ใครทำถูกก็คือถูก แต่โดยความเป็นอยู่ของสังขารนี้ มันมีเหตุความจำเป็น เขาเรียกว่ามันมีเอกซีเด็นท์ไง มันมีข้อแปลกแยก ไม่ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ไม่มีสิ่งใด ๑๐๐ เปอร์เซนต์

อย่างเช่นการเกิดและการตายนี้ คนเราส่วนใหญ่แล้วเวลาตายไปแล้วนี้ จะไปยมบาล ไปยมบาลแล้วเขาจะแบ่งแยกนะ คนนี้ทำความดี คนนี้ทำความชั่ว ต้องไปตัดสินกัน แต่ถ้าเทวทัตนี้ไม่ต้องไปหาพญายมเลย เทวทัตเวลาตายนี้ ตายดิบๆ คุณลงนรกอเวจีไปเลย จิตตกอุบตี เห็นไหม ทำบุญมหาศาล จิตตกอุบตีเป็นผู้ที่อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าตลอดเวลา เวลาก่อนตายนี้ โอ้โฮ รถม้า เทียมม้านี้มันจะขึ้นสวรรค์ตลอดเวลา ไม่ต้องไปยมบาล ไม่ต้อง

ถ้าโดยทฤษฎี โดยวิทยาศาสตร์ โดยความถูกต้องนะ ทุกคนที่นั่งนี่นะตายปั๊บต้องไปพบยมบาลก่อน ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติเป็นพระอรหันต์แล้วนะ พอตายเสร็จแล้วต้องไปพบยมบาลก่อน ยมบาลตัดสินว่า พระคนนี้เป็นพระอรหันต์นะไปนิพพานได้ ไม่มีหอรอก เพราะเวลามันสิ้นกิเลสแล้วมันจบกันที่นั่น พอสิ้นกิเลสนี้ ไม่มีแรงขับแล้ว ไม่มีสิทธิ์อย่างนี้ แต่โดยวิภวภูเห็นไหม ผลของวิภวภูกับวิวิภวภู ผลของวิภวภูนี้มันเวียนตายเวียนเกิดมันหมุนไปตามวิภวภู แต่วิภวภูนี้เห็นไหม ทุกคนเป็นคนโกง ทุกคนเห็นแก่ตัว ทุกคนหลอกตัวเองหมด ทุกคนบอกตัวเองเป็นคนดีหมด ทีนี้ทุกคนเวลาให้ตัดสินตัวเองทุกคนก็จะไปเกิดเป็นพรหมหมดนะสิ

มันเป็นไปไม่ได้ พอตายไปแล้วเห็นไหม เป็นสัมภเวสี เสวยภพในโอปปาติกะ สัมภเวสีต่างๆ ก็ไปเกิดในภพชาตินั้น พอภพชาตินั้นไปแล้วไปพบยมบาล ยมบาลก็ตัดสิน ส่วนใหญ่แล้วนี่ลงนรกหมดนะ แล้วจะไปสวรรค์นี้ไปอย่างไร แต่ถ้าคุณงามความ

ดีมันมีพร้อมนะ ไม่ต้องไปยมนาณะ จิตตคฤหบดีนี้ไปสวรรค์เลย เทวทัตตคนรกเลย แล้วพระอริยบุคคลแต่ละชั้นแต่ละตอนขึ้นมา ต้องไปให้ยมนาณตัดสินไหม มันไม่ต้องไปตัดสิน

ฉะนั้นย้อนกลับมาที่ว่าเป็นประเด็น ๒ ประเด็น ประเด็น ๑. เรากำหนดจิตไปทำลายฆ่าสัตว์ตัวนั้นใหม่ มันไม่ได้ฆ่าสัตว์ตัวนั้น เพราะจิตเรากล้ามันตายนี้มันก็ไปเสวยภพนั้น เราตัดเองนี้ มันคิดศีลใหม่ ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ ในเมื่อใจมันเป็นปกติ มันไม่คิดศีลใจ มันไม่คิด แต่ถ้าเราจงใจมาชีวิตอื่นเพื่อประโยชน์กับเรา อันนั้นคิดศีล แล้วถ้าจิตมันยังไม่ตายละ จิตยังไม่ตายแล้วมันไปเกิดได้อย่างไร ในเมื่อจิตหนึ่ง จิตนี้มันเกิดได้อันเดียว อันที่เกิดนี้มันเกิดไปได้ด้วยสายบุญสายกรรมนะสิ นี่ไง ที่ว่าเราเกิดเป็นพ่อเป็นแม่เป็นลูก มันแตกต่างกันไป เราเกิดจริงๆ นะ ยิ่งทะนุถนอมเท่าไร ความฝังใจ ความผูกพันของใจนั้นละ

มันมีอยู่ในพระไตรปิฎก มีสามีภรรยาคนหนึ่ง สามีนี้ตายก่อน ด้วยความที่สามีนี้รักภรรยา รักมากๆ เลย พอตายเสร็จแล้วนะ ก็มาเกิดเป็นสุนัขในบ้านนั้น แล้วมันยังจำของมันได้ ผู้หญิงเดินไปไหนนะ มันจะตามไปตลอด ชาวบ้านเขาล้อเลียนว่ามีสามีเป็นสุนัข เขาอายุมากนะผู้หญิงนี้อายมาก ก็เดินลงน้ำ เดินไปที่แม่น้ำลงน้ำ สุนัขมันตามไปจับก้นน้ำเลย ก้นน้ำตายเลย นี้อยู่ในพระไตรปิฎก ด้วยความรักนะ สุนัขมันก็ยังรักของมันอยู่กลับมาเกิดเป็นตุ๊กแกอยู่ในบ้านนั้น คือมันต้องการอยู่ใกล้ผู้หญิงคนนั้น นี่คนละภพคนละชาตินะ

ถ้าพูดถึงในปัจจุบันนะ ผู้หญิงคนนี้ก็ภพเดียว สามีภรรยาใช้ใหม่ สามีตายไปเกิดเป็นสุนัข ๒ ภพ จากสุนัขเกิดมาเป็นตุ๊กแก ๓ ภพ เขาเกิด ๓ รอบ ภรรยาอยู่ชาติเดียว นี่วิภูษะที่ว่าเราจะไม่พบกันอีก นี่พบกันแบบนี้ละ สุนัขมันเป็นสุนัข สามีตายไปแล้วไม่เกี่ยวหรอก มันจิตหนึ่ง จิตหนึ่งไปเกิดจิตหนึ่ง แต่มันเกิดเป็นภพเป็นชาติมา นี่พระพุทธรเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎก

แล้วอันนี้ก็อยู่ในพระไตรปิฎกเหมือนกัน แต่ถ้าเราปฏิบัติไปแล้วนะ เรามีเหตุมีผล เราเข้าใจของเราแล้วนะ เราจะเข้าใจถึงวิภูษะและวิวิภูษะ ฉะนั้นคำว่าวิภูษะหรือวิวิภูษะนี้

เราจะไม่พบกันอีกแล้ว นี่มันคนละวิญญูะ มันเจอกันไม่ได้ มันเจอกันไม่ได้อยู่แล้ว ถ้าเจอกันไม่ได้จึงบอกว่าเราจะไม่พบกันอีก แต่ถ้าพบกันอีกนี่คือเรายังเวียนตายเวียนเกิด

ที่นี้การเวียนตายเวียนเกิด เห็นใหม่ แล้วเวลาปฏิบัติ เพราะหลวงตาท่านพูดอย่างนี้ หลวงตาท่านบอกว่า ท่านอยู่กับหลวงปู่มัน แล้วยายกั้งนี้ภาวนาอยู่ ผู้เฒ่าผู้แก่ นะ คนเรานี้ นะไม่ใช่ไปเชื่อที่ว่าข่าวลือ แต่หลวงตานี้ท่านพิสูจน์ของท่านว่ายายกั้งนี้เป็นคนเฒ่าคนแก่ นะ เขาอยู่ที่บ้านของเขานี้ เขาเอาเชือกผูกแล้วเดินจงกรมไง เดินจงกรมนะ เดินจน กระดานนี้เป็นร่องเลย เขาเดินของเขา เพราะเหตุใด เดินของเขาเพราะอะไร เพราะเขามี เป้าหมายไง

อย่างเช่นเราทำอะไรประสบความสำเร็จใช้ใหม่ จิตเรามีความสุขมาก ปัญญาเรากำลังหมუნเวียนมากนี้ เราต้องการพื้นฐาน การเดินจงกรมนั่งสมาธินี้ มันเป็นเหตุ เหมือนอย่างเช่นเราทำอาหาร เตาไฟเราอยู่นี้มันจะอุ่นอาหารไว้ อาหารนั้นจะไม่เสีย การเดิน จงกรมนั่งสมาธินี้มันก็เหมือนกับคบะธรรม คบะธรรมนี้มันจะทำให้เกิดปัญญา เกิด ปัญญาเกิดพลังจิต พลังจิตนะ สัมมาสมาธิแล้วเกิดปัญญานี้ มันจะหมუნ..หมუნตลอดเวลา ฉะนั้น จะแก่จะเฒ่านะ มันไม่ได้มองที่อายุร่างกายแก่เฒ่า มันมองที่ปัญญาที่จะเกิด ผลที่จะเกิดนั้น

เอาเชือกผูกไว้ แล้วเดินจงกรม เดินจับเชือกไป เดินไปเดินกลับ แล้วสุดท้ายนะ หลวงปู่มันนิพพานไปก่อน แล้วยายกั้งนี้ยังมาเจอหลวงตา แล้วสุดท้ายหลวงตาออกมา ยายกั้งนี้ตาย เห็นบอกว่า กระจุกเป็นพระธาตุ กระจุกเป็นพระธาตุนี้มันต้องดูเหตุไฉน เหตุ ที่ยายกั้งทำอย่างนั้น แล้วอย่างเช่น หลวงปู่มันท่านสอน เห็นใหม่ บอกว่าให้กำหนดจิตนี้ ตัด ตัด ตัดไม่ให้ไปเกิดในท้องหลาน ถ้าไม่กำหนดจิตนี้ เขาหมคอายุขัย คำว่าหมค อายุขัยนะ เด็กที่เริ่มปฏิสนธิแล้วนี้ เขาจะอยู่ได้อีกกี่วัน เขาต้องดับตรงนั้น เราไปที่นั่น เขาจะไปเกิดอีกชาติหนึ่ง พออีกชาติหนึ่งนี้ ถ้าเขาเป็นอริยมุมิอยู่แล้วนี้ เขาจะปฏิบัติต่อไป

แต่หลวงปู่มันบอกว่าให้กำหนดตัด พอตัดปั๊บนะ หลานก็แก้ง พอหลานก็แก้งนี้ เขาก็ยังอยู่ ชีวิตเขายังอยู่ต่อมา เห็นใหม่ พอชีวิตเขาอยู่ต่อมานี้ เขาประพฤติปฏิบัติต่อมา เขาก็ถึงที่สุด เห็นใหม่ แล้วเวลาที่ทางโลกดิเสียนกันไง ดิเสียนกันว่า

๑. ไม่ผิดศีลหรือ ผิดศีล เราก็ปฏิบัติมาจนสิ้นกิเลส กับไปตามศีล เพราะกลัวจะผิดศีลแล้วไม่ทำอะไรเลยนะ ให้มันเป็นผลของวิญญูไป ให้เป็นผลของบุญของกรรม ถ้าให้เป็นผลของบุญของกรรมนี้ เขาต้องดับ เขาต้องดับแล้วต้องไปเกิดอีก ศีลอันนั้นกับที่เราดำรงชีวิตจนเราสิ้นกิเลส อันไหนมีค่ากว่ากัน อันไหนเป็นประโยชน์กว่ากัน

๒. สิ่งที่ยังไม่ไปเกิดนั้นแล้วมันไปเกิดได้อย่างไร นี่สิ่งนี้ คุณตายก็ยังไม่ตายแล้วไปเกิดในท้องของหลานได้อย่างไร มันก็เข้ามาตรงนี้ เข้ามาตรงที่ว่ามันจับก่อน เรื่องของความมหัศจรรย์ จิตนี้มันมหัศจรรย์มาก ประสาธนะ ยังไม่ทันตายเลย มันไปจองที่ไว้ก่อนไง อย่างนี้เวลามีงานปิดทองลูกนิมิต จะกำหนดประมูลที่วันที่เท่าไรๆ ใอันนี้มันยังไม่ทันตาย มันไปจองที่ไว้ก่อน แล้วพอมันจองแล้วไม่เอา ไม่ไป ที่จองไว้นั้นไม่มีคนไปขาย ไม่มีคนไปทำ เห็นไหม แล้วมันผิดไหม

นี่จะบอกว่า ปัญญาณะ เวลาปัญญามันเกิดแล้ว หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราบอกแล้วว่าถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์จะเข้าใจ เพราะเห็นผลของวิญญู เพราะนี่คือผลของวิญญู นี่ก็จะเกิดจะพบกัน เราจะเจอจะกันจะพบกัน เราจะเวียนตายในวิญญู เราถึงไม่ต้องจากลา กัน แต่เพราะเราเกิดในผลของวิญญู เราอยู่กับวิญญู เราเกิดมานี่อยู่ในผลของวิญญูแล้วเราทำของเรา มา สิ่งที่เราทำของเรา มา มีความทุกข์ความยากของเรา มาขนาดนี้ นี่คือผลของวิญญู แล้วถ้าเราอยู่กับผลของวิญญู เห็นไหม มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริง แล้วเราอยู่กับผลในวิญญูนี้แล้วเราประพฤติปฏิบัติเพราะมีครูมีอาจารย์ แล้วเราเกิดปัญญาของเราขึ้นมา นี่เราจะทำลายวิญญูนี้เลย จากวิญญูออกไปวิญญู พ้นออกไปจากวิญญู พ้นออกไปจากความจริง ถ้าพ้นออกไปจากความจริงนี้ สิ่งนี้ต่างหาก มันถึงเป็นคุณค่า

เราฟังมาเยอะนะ แต่ถ้าพูดไป ประสาธนะว่า ครูบาอาจารย์ยังอยู่ แล้วเรายังเด็กเกินไป พอพูดออกไปก็บอกว่าพูดคำใหญ่คำโตไป เรื่องนี้ได้ยินมาเยอะมาก ว่า ๑. ผิดศีลหรือเปล่า ๒. ในเมื่อจิตยังไม่ตายจะไปเกิดได้อย่างไร เถียงกันมามาก นี่เพราะอะไร คนเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไปนี้ มันก็ต้องลงทุนลงแรงทั้งนั้น คนเราจะประพฤติปฏิบัติมันก็เหนื่อยยากทั้งนั้น เห็นไหม เหนื่อยยากแต่มีรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด อย่างนี้มันผิดศีล ผิดศีลมันผิดอะไร

ดูอย่างเนื้อสัตว์นี่เห็นใหม่ ถ้าคนเถรตรงจะบอกว่า ถ้ายังกินเนื้อสัตว์อยู่ อย่างน้อย เขาก็ฆ่า แล้วพูดถึงเขาจะฆ่ามาขายให้เราหรือ แล้วมันเป็นผลของวิญญูนะ เพราะใน พระไตรปิฎก เห็นใหม่ มันมีควายตัวหนึ่งในพระไตรปิฎก เขาทุกข์ยากมาก เขารำพันนะ ก็เหมือนกับแบบแม่ชีแก้วเลย ที่เห็นควายจะตาย อันเดียวกันเลย แต่นี่อยู่ในพระไตรปิฎก นี่เป็นควายขึ้นมานะ มันรำพึงรำพันไง รำพึงรำพันกับครูบาอาจารย์ว่า เกิดเป็นสัตว์นี้ แสบทุกข์แสนยาก มนุษย์กับสัตว์ต่างก็มีความเข้าใจเหมือนกัน สัตว์มันมีความเข้าใจว่า มันอยู่ใต้อำนาจของมนุษย์ มนุษย์เจ้าของนี่ดูแลอยู่ เอาอกเอาใจนะ ไถไรไถนนี่เอาใจ ตลอดเวลา แต่เวลาหิวนะก็ไม่ได้กินไม่ได้อยู่เหมือนตั้งใจ ถ้าเจ้าของเขาปล่อยเชือก เราถึง ได้กินน้ำ ถ้าเขาคึงเชือกอยู่ก็กินน้ำไม่ได้ ทุกข์ยากมาก

ในความรู้อีกของสัตว์ อยากเป็นมนุษย์มากเลย เพราะมนุษย์มีกฎหมายบังคับ บัญชา มีกฎหมายจะรังแกกันไม่ได้ อยากเกิดเป็นมนุษย์เพราะมีอิสรภาพ แต่ตัวเองอยาก เกิดเป็นมนุษย์แต่เกิดไม่ได้ เพราะเป็นสัตว์ เอาอกเอาใจเจ้านายขนาดนี้แล้วยังฆ่า พอ ถึงเวลาเขาต้องฆ่าเป็นอาหารของเขา มันก็มาเข้าในนิมิตของครูบาอาจารย์ เขาพูดอย่างนี้ เลยนะ เกิดเป็นมนุษย์ เขาทำบุญกุศลกัน ได้เสียสละก็ได้บุญได้กุศล แต่เกิดเป็นสัตว์นี้มัน ทำอะไรไม่ได้เลย ได้แต่มอง ฉะนั้นอยากทำบุญแต่ทำไม่ได้ สิทธิไม่มี นี่เขาจะฆ่าแล้ว เขา ฆ่าตายละ พอเขาฆ่าตายนี้ เกิดเป็นสัตว์มันไม่มีอะไรเป็นสมบัติของตัวเลย มันมีแต่เนื้อ ฉะนั้นเนื้อนี่ถ้าเขาฆ่าแล้วนะ ถ้าเขาเอาไปทำบุญ เขาเอาเนื้อนี้ไปทำบุญ ก็ขอให้พระองค์ นั้นได้ฉันทเนื้อของเขาบ้าง เพราะการฉันทนั้น เขาถือว่าเขาได้บุญ พอเขาได้บุญเขาจะได้ไป เกิดในสถานที่ที่ดีขึ้น นี่ไงแล้วบอกว่าฉันทเนื้อสัตว์ ฉันทเนื้อสัตว์นะผิด ผิดหมด

ถ้าพูดอย่างนี้ไปก็บอกว่า โอ๊ย สัตว์มันอยากให้เราฉันทอีกนะ สัตว์ทุกตัวอยากให้เรา กิน เพราะภูจะกิน ถ้ามีกิเลสอยู่ คิดอะไรลำเอียงทั้งนั้น ลำเอียงว่ามีเขามีเรา คือ ผลประโยชน์ไง ถ้าอะไรเป็นของที่ดี เราก็มองมันเขาปรารถนาเพื่อเรา ถ้าอะไรไม่ดี บอกปฏิเสธว่าเราไม่เอา นี่มันลำเอียง ฉะนั้นพระเวลากิจกาจารย์นี้ มันลำเอียงไม่ได้ เห็น ใหม่ มันลำเอียงไม่ได้ แล้วแต่เขาจะให้ เขาจะใส่ทั้งนั้นนะ ไม่มีอะไร เห็นใหม่

เนื้อ ๓ ส่วน เขาไม่ได้ฆ่าเพื่อเรา เราไม่เห็น เราไม่ได้ยิน เราไม่รู้ เขาไม่ได้ฆ่า เพื่อเรา มันมีผลบุญผลกรรม เห็นใหม่อย่างที่เขามาที่นี้กัน เวลาเขาขับรถมาที่นี้ หลวงพ่อ ขอทำบุญ ทำบุญอะไรนะ ขับรถชนหมาตาย ทุกคนขับรถชนหมาตายจะเศร้าใจมากนะ

แต่เราไม่ได้คิดมุกกลับเลย हमามันมาฆนรธาตายนะ हमามันมาฆนรธาตาย ก็อุ้บมา
 ฅยๆ มันว้างมาฆนรธาเอง เราจะบอกว่ากรรมของสัตว์มันก็มี กรรมของเราก็มี มันมีร่วมกัน
 ถ้าไม่มีเรานะ ใ้เราอุ้บมา เราปฏิเสฐไม่ได้เราอุ้บมา แต่มันก็ว้างมาตัดหน้าโดยกะทันหัน
 โดยที่เราอุ้บยังไม่ได้ กรรมมันร่วมกัน กรรมเขาก็มี แต่พวกเรากุ้บกันนะ เราจะบอกว่าเป็น
 เพราะเราคนเดียวไ้ ว่าเรานี่อุ้บรธาชนหมาตาย แล้วรธามันก็เยอะเยอะเลย ไ้ทำไมมันว้างมา
 ฆนแต่รธาเรา รธาอื่นไ้ทำไมมันไม่ฆนวะ

ฉะนั้น ฅรณีนี้อย่างนี้พอเวลาเกิดขึ้นมานี้ มันก็มีกรรมของเขามีกรรมของเราด้วยกัน
 เราจะบอกว่าเราไม่มีหรอก แต่ในเมื่อสิ่งนี้มันเป็นผลของวิญญะ มันเป็นผลที่เราต้อง
 เป็นไปนี้ มันมีเห็นไ้ไหม ไ้ทำไมต้องหายไ้ละ หายไ้กันนี้ จุลินทริย์มันเข้าหมดทุกอย่าง
 เชื้อโรคมันเข้าไปหมดนะหายไ้ละ มันก็เป็นสัตว์เหมือนกัน ถ้าจะเอาความสะอาด
 บริสุทไ้เลยนะมันไม่มี ในโลกนี้มันจะเป็นอย่างนั้นไปไม่ได้หรอก ที่นี้เรามาอยู่แล้วนี้
 ศิลบั้งกับไ้เพื่อไม่ให้เราทำตามใจตัว ไ้ไม่ให้เราล่วงเกินไ้ ล่วงเกินสิ่งที่มีนหยาบช้า

แต่ในการที่ไ้เรากำหนดจิตตัดนี้ มันเป็นสิ่งที่ดีงาม ดีงามเพราะว่าจิตนี้มันจะได้
 เดินไปถึงมรรคถึงผล ถ้าไม่อย่างนั้นเราต้องไปเกิดอีกภพอีกชาติหนึ่ง ความดีงามนี้มันจะ
 ผิดพลาด มันจะมีผิดพลาดบ้าง มันก็ไม่เป็นไร มันมีความผิดพลาดบ้าง ความผิดพลาด
 เพื่อดีนะ ผิดพลาดเพื่อจะทำคุณงามความดี ผิดพลาดเพื่อประโยชน์ไ้ แต่ถ้าผิดพลาด ไ้
 ผิดศีล ผิดศีลนั้นคือ

๑. จะโกงเขา จะเห็นแก่ตัว จะเปียดเบียนเขา นี้ผิดซัดๆ อันนี้มันเป็นเรื่องของตัวเอง
 เราเอง แต่เราเองนี้กิเลสมันไม่พอใจ ถ้าเราทำคุณงามความดีเป็นแบบอย่าง กิเลสมันจะไม่
 พอใจ แต่ถ้าทำความชั่วนะ กิเลสมันบอกว่าถูกต้อง ถูกต้อง ถูกต้อง โอ้โฮ ถูก ดีงามเลย
 แต่ถ้าทำคุณงามความดีนี้ผิดไปหมดเลย เห็นไ้ไหม นี้ไ้เพราะความไม่เข้าใจ แต่ถ้าทำ
 ความเข้าใจเรื่องนี้แล้ว มันเป็นของของวิญญะ วิญญะกับวิญญะ

ฉะนั้น สิ่งที่จะไ้ไม่ได้พบกันอีก ไ้ทำไมถึงจะไม่พบกันอีกละ แล้วหลวงพ่อก็บอกว่า
 พระพุทฐเจ้าก็ยังอยู่ หลวงปู่มันก็ยังอยู่ไ้ทำไมไม่พบกันอีกละ นี้ถ้าอย่างนี้เราก็ย้อนกลับมา
 อีกละ ที่เวลาประวัติหลวงปู่มัน เห็นไ้ไหม พระพุทฐเจ้ามาอนุโมทนานี้ เขาก็บอกอีกว่า

นิพพานไปแล้วมันมาได้อย่างไร แล้วมีอยู่ มีอยู่แล้วมาได้อย่างไร นิพพานไปแล้ว ออกจากไปแล้ว แล้วเวลาหลวงปู่มันล่ะ

คำว่าหลวงปู่มันนี่นะ ท่านมีบุญญาธิการมาก ทีนี้พ่อบมีบุญญาธิการมากนี่ สมัยนั้นมันยังมีคบอด โลกนี้ยังมีคบอดอยู่ เวลาหลวงปู่มันท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน พอจิตท่านผ่องแผ้ว จิตท่านชำระกิเลสจนสิ้น พระพุทธเจ้าหรือพระในสมัยพุทธกาลมาอนุโมทนา อนุโมทนาที่ไหน อนุโมทนาเพราะว่าหลวงปู่มันนี่จะเป็นชงชัย จะเป็นผู้ที่รู้ก่อน จะเป็นคนสั่งสอน จะเป็นคนบุกเบิกใจ ก็มาอนุโมทนา พออนุโมทนา อ้าวแล้วมาอนุโมทนาได้อย่างไรล่ะ

กวฬิงการหาร วิญญาณาหาร ผัสสาหาร มโนเจตนาหาร มโนมิงปี นิพพินทะติ ในเมื่อมโนฆ่าแล้ว นี่ไง นิพพานถึงไม่ใช่อนัตตาใจ อนัตตาคือการกระทำ แต่สิ้นไปแล้วนี่ สิ้นทั้งหมดแล้ว แต่อาหาร ๔ อาหารคือความสัมผัสทางชีวิตนะ อย่างมนุษย์นี่ กวฬิงการหาร อาหารเป็นคำข้าว อาหารทุกภพทุกชาติมันเป็นเรื่องนี้ เทวดา วิญญาณาหาร พรหม ผัสสาหาร มโนเจตนาหาร ก็ตักกันว่า โนคือความตั้งใจใจ มโนก็คือใจ ถ้าใจมันไม่มีจะเอาอะไรไปตั้ง นิพพานมันไม่มีใจ นิพพานมันไม่มีอะไรเลย แต่มีธรรมชาติแล้ว ธรรมชาติจะมาสื่อกับโลกสมมุตินี้ได้อย่างไร

โลกสมมุติอย่างเรานี้ พระอรหันต์เดินชนเรลัมเรายังไม่รู้จักพระอรหันต์นะ นี่เดินไปบนถนนพระอรหันต์ชนยัง โกรธพระอรหันต์ พระอรหันต์มาชนกู ชนกูนะ เพราะเราไม่รู้ว่าใครเป็นพระอรหันต์ไม่เป็นพระอรหันต์ แล้วในเมื่อจิตใจเราไม่มีกุมิ ไม่มีความรู้นี้ เราจะเอาอะไรไปเป็นพระอรหันต์ แล้วพระอรหันต์ที่นิพพานจะมาอนุโมทนา รู้ได้อย่างไร พอจะอนุโมทนาเราก้วี่งหนีกี้กว่าผีหลอกอีก โอ้ย วี่งหางจุกตูดเลย ทั้งๆ ที่เขาจะอนุโมทนา ตัวเองยังไม่เข้าใจเลย

แต่หลวงปู่มันเวลาจิตท่านสงบนะ ท่านมีสติสัมปชัญญะของท่านใช้ใหม่ เวลาท่านกำหนดจิต กำหนดที่ถ้าสาริกานี้ เวลากำหนดจิต พิจารณาเวทนา เพราะมันเป็นความทุกข์ในร่างกาย เพราะท่านเป็นโรคท้องร่วง พิจารณาไป พิจารณาไปถึงที่สุด ชั้นระดับ ทุกอย่างดับ โลกนี้ดับหมดเลย พอดับหมดจิตนี้มันรู้ เห็นใหม่ คูสิ ที่มียักษ์มาหา ท่านไปเห็นได้อย่างไร ไม่ได้ตื่นเต้นเลย พอยักษ์จะเอากระบองมาตี ก็เทศน์สอนเลย

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบ จิตมันรู้ นี่ พอจิตมันเป็นไป จิตมันบรรลุธรรมขึ้นมา เวลาพระพุทธเจ้าอนุโมทนา รู้ได้ เพราะสัมผัสได้ มโนมิงปี นิพพินทะติ มโนสัมผัสเสปี นิพพินทะติ มโนเจตนาหาร มโนเจตนาหาร มโนมิงปี นิพพินทะติ จิตมันเข้าสงบไป อย่างพวกเรานี้ไม่มีทางที่ใครจะมาหาได้หรือ มาเข้าฝืนก็ตกใจนี้กว่าผีหลอก แต่ถ้าคนมีหลักมีเกณฑ์นะ สิ่งนี้สัมผัสนะ มันรู้ทันที รู้ทันทีเลย เพราะอะไร เพราะจิตเราเป็น จิตเราเป็น จิตเรารู้ นี่พอมันสัมผัสนะมันจะบอกตลอดเวลา พอบอกตลอดเวลานี้มันจะเข้ามาตลอด

ฉะนั้นสิ่งที่เข้ามาสัมผัสได้ ความที่ว่า ทำไมบอกว่ายังมีอยู่ มีอยู่นั่นอน แต่มีอยู่แบบนิพพาน ไม่ใช่มีอยู่แบบความเข้าใจนะ ถ้าบอกมีอยู่ เคี้ยวคำถามมันจะกลับมาอีก แล้วคำถามนี้จะถามมาได้เพราะอะไร เพราะมันถามผ่านเว็บไซค์นี้ มันไม่เจอหน้ากันมันถึงคำถาม ใครที่สงสัยอะไรมันก็ถามกันมาตลอด แต่อันนี้จะพูดเพราะอะไร เพราะเขาบอกว่าหลวงพ่อกำลังพูดเอง หลวงพ่อเทศน์เอง เพราะเขาฟังเทศน์นั่นแหละ แล้วเขาก็ถามกลับมา

ก็ไหนหลวงพ่อกำลังพูดไว้ว่า หลวงปู่มันก็ยังอยู่ พระพุทธเจ้าก็ยังอยู่ ๑. อ่านในพระไตรปิฎก ๒. ฟังเทศน์แล้ว นี่เป็นเพราะเรามีอิกโก้ มีอิตตาของเรา มีความรู้ของเรา มีกิเลสของเราเราก็จะยิ่งงงของเรา

ฉะนั้นนี่คือปริยัติ ศึกษาแล้วนะ นี่ศึกษาธรรมะอย่างนี้ ถ้ามันซึ่งใจเข้าใจได้นี้ เราวางไว้ แล้วพุทโธ พุทโธ พุทโธให้จิตสงบเข้ามา ถ้าจิตสงบเข้ามา จิตเป็นสมาธิแล้วนี้ เมื่อก่อนเราพูดถึง ไม่รู้จักพุทโธ ถ้าไม่รู้จักพุทโธ ยังไม่รู้จักตัวเราเอง ถ้าไม่รู้จักตัวเราเอง มีสติสัมปชัญญะ เราเห็นภาพต่างๆ เห็นวิฤติอะไรเกิดขึ้น เราจะตัดสินอะไรไม่ได้เลย แต่ถ้าเรามีพุทโธ เรามีสติปัญญาของเรา เราเจอสิ่งใดที่เกิดขึ้น เราจะวินิจฉัยได้ถูกต้องตามแต่เหตุว่าอะไรคืออะไร

ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะ อะไรเกิดขึ้นมาเราวินิจฉัยได้ เราแก้ไขได้ เราจะไม่เป็นส่วนหนึ่งของปัญหา เราจะแก้ไขปัญหานั้น แต่ถ้าเราไม่มีพุทโธนี้ เห็นไหม ไม่มีพุทโธคือไม่มี ไม่มีความรู้ลึกๆ ในตัวของเรา เราเชื่อเขาไปหมดเลย ฟังอะไรก็เชื่อ ทั้งที่ธรรมะ

พระพุทธเจ้านี้เป็นปริยัติ การศึกษานี้เป็นศึกษาภาคปริยัติ พระพุทธเจ้าถึงบอก ปริยัติ
แล้วปฏิบัติ ถึงปฏิเวธ

ปริยัตินี้ศึกษาแล้วรู้ รู้มันเป็นการแบบว่าอย่างที่พูดนี้เห็นใหม่ เขาบอกว่า ถ้า
นิพพานเปรียบเหมือนยาจากพูดถึงเงินหมื่นล้าน ใ้เงินหมื่นล้านนี้ละ เรายังเห็นเป็นหมื่น
ล้าน ยังนับเป็นจำนวนได้ ใ้นี้มรรค ผล นิพพานนี้สิ เราจะรู้ได้อย่างไร เราจะเอาอะไร
เป็นจำนวน เอาอะไรมานับ หมื่นล้านนี้ยังนับเป็นตัวเลขได้ ยังคำนวณได้ นิพพานมีจะ
เอาอะไรมาคำนวณ ฉะนั้นถ้ายังจะคำนวณอยู่ ยังใช้ตรรกะอย่างนี้อยู่ ก็จะต้องใช้คำว่า ง
นี้อยู่ต่อไป เพราะคำแรกก็ ง คำถามก็ถาม งงๆ คนตอบยิ่งงงใหญ่

แล้วก็ตอบงๆ ค่ายนะ เอวัง